

ZURNAL 8

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 21

• 25. listopadu 2011

V čísle:

Prof. Jitka Ulrichová obdržela Hanušovu medaili • Pocta docentu Janu Bistříckému a Olomoucké horologium • Z programového prohlášení děkanky Právnické fakulty • Prestižní ocenění pro prof. Radka Zbořila • Matematický model pomáhá záchranářům

• Další krok k vytvoření moderního datacentra UP představuje vybudování nové duální serverovny na tř. Svobody 26. Provoz nového pracoviště vybaveného špičkovými technologiemi zahájil symbolickým rozkrojením slavnostního dortu rektor UP prof. Miroslav Mašláň 15. listopadu za účasti zástupců CVT, sdružení CESNET a dalších hostů.

(Více informací na této straně a str. 10.)

-red-, foto -mo- ▶

Ministři školství Visegrádské skupiny na UP: Reformě vysokých škol se bude věnovat expertní skupina

■ Reformě vysokého školství, změnám v regionálním školství či rozšíření mezinárodních visegrádských stipendií se 14. a 15. listopadu v prostorách Univerzity Palackého věnovali ministři školství Visegrádské skupiny (V4). Jedním z výsledků tohoto setkání je vytvoření expertní skupiny, která se bude zabývat reformami vysokých škol v České republice, Maďarsku, Polsku i na Slovensku.

„Vnímám sdílení našich zkušeností a praxe jako velmi důležité a podnětné,“ vysvětlil český ministr školství Mgr. Josef Dobeš. V průběhu olomouckého setkání se pak ukázalo, že každý z členských států Visegrádské skupiny stojí před stejnou výzvou, a to reformovat vzdělávací systém tak, aby odpovídal podmínkám a potřebám 21. století a aby dosahoval mezinárodních standardů a špičkové kvality. „Je to

rodni zkušenosti a jsou schopni posoudit relevanci jednotlivých zkušebních vzdělávacích programů a rozvojových plánů vysokých škol. Odborníci chybějí také např. ve státní správě, chybějí experti v managementu vzdělávací politiky, ale i špičkoví technici a experti v přírodovědných oborech. I proto jsme se dohodli s mezinárodním visegrádským fondem na spolupráci, z níž vyplyne stipendijní program Visegrádu pro studenty z visegrádských zemích. Nabídka těchto stipendií je již dnes poměrně široká, ale my bychom ji rádi ještě rozšířili. Chtěli bychom, aby studenti, akademici i vědci mohli studovat na špičkových univerzitách v zahraničí včetně zámožných a slibujeme si od toho, že unikátní know-how a zkušenosti

Dokončení na str. 5

Setkání s novináři se mj. zúčastnil státní tajemník Ministerstva národních zdrojů Maďarské republiky László Dux, (uprostřed) a náměstek ministra školství ČR Mgr. Jakub Hodinář (vlevo)

nezbytné pro konkurenceschopnost školství nejen v rámci EU, ale i v rámci světové soutěže,“ sdělil Mgr. Jakub Hodinář, náměstek ministra. Podle něj všechny státy skupiny Visegrádu řeší podobné problémy podobnými způsoby a potýkají se téměř s identickými problémy. „Chybějí kvalitní špičkoví odborníci, kteří mají zkušenost se zahraničím, experti, kteří jsou schopni nastavovat a řídit kvalitu, chybějí experti akreditačních komisí, kteří mají meziná-

Univerzita buduje nové datacentrum pro kvalitnější informační systém

■ Za účelem zvýšení dostupnosti aplikací univerzitního informačního systému (UIS) a zabezpečení jeho datové základny vytváří Univerzita Palackého moderní datacentrum.

Významným krokem ke splnění tohoto cíle bylo vybudování nové duální serverovny v budově na tř. Svobody 26. Slavnostního zahájení provozu nového datacentra se v úterý 15. listopadu zúčastnilo více než pět desítek hostů.

okončení na str. 10

Přírodovědecká fakulta UP přivítala další zlaté absolventy

Proděkanka PŘF pro pro studijní, sociální a pedagogické záležitosti doc. Irena Smolová, Ph.D., uvítala na slavnostním aktu také bývalého studenta prof. Lubomíra Dvořáka

■ Už popáté se uskutečnilo setkání absolventů PŘF po 50 letech od ukončení studia. Téměř 80 někdejších studentů, kteří úspěšně dokončili svá studia v roce 1961, se sešlo 11. listopadu v aule fakulty. „Mezi zlatými absolventy tohoto velmi silného ročníku byli např. prof. Vítězslav Bičík, CSc., z Katedry zoologie, prof. Richard Pastorek, CSc., z Katedry anorganické chemie, doc. Jiří Kobza z Katedry informatiky a člen známého Stupkova kvarteta či bývalý rektor UP a někdejší děkan fakulty prof. Lubomír Dvořák, se kterým jsme první zlaté promoce začínali,“ uvedla Ing. Dagmar Petřelová z Děkanátu PŘF.

Přibližně o měsíc dříve se na fakultě sešli také její stříbrní absolventi. Čestný diplom převzala více než stovka absolventů z roku 1986.

-red-, foto archiv PŘF

Profesorka Jitka Ulrichová obdržela Hanušovu medaili

■ Na zasedání Hlavního výboru České společnosti chemické 11. listopadu byla udělena prof. Jitce Ulrichové, CSc., Hanušova medaile, která je nejvyšším vyznamenáním společnosti za vědecké dílo. Pojmenována je po prof. Jozefu Hanušovi (1872–1955), významném odborníkovi z oboru analytické a potravinářské chemie.

Prof. Jitka Ulrichová je dlouholetou členkou České společnosti chemické a od roku 2005 její předsedkyní. Pracuje ve funkci profesorky pro obor biochemie na Lékařské fakultě UP, je přednostkou Ústavu Lékařské chemie a biochemie, vedoucí Laboratoře buněčných kultur a prorektorkou UP pro vědu, výzkum a doktorská studia. Hlavním směrem jejího výzkumu je studium biologické aktivity přírodních látek na primárních buněčných kulturách a in vivo modelech.

Pracuje jako členka několika domácích a evropských hodnotících komisí. Je vedoucí redaktorkou časopisu Biomedical Papers, který vydává olomoucká univerzita, a autorkou nebo spoluautorkou více než 150 vědeckých publikací, přehledných článků a sedmi patentů, z nichž pět bylo realizováno farmaceutickými firmami.

Po prof. Františku Šantavém, doc. Františku Březinovi, prof. Zdeňku Stránském, doc. Daniele Walterové, prof. Richardu Pastorkovi a prof. Janu Lasovském je prof. Jitka Ulrichová sedmým nositelem této medaile na UP.

Prof. Juraj Ševčík, děkan PíF, foto archiv OK

Skončil Měsíc čínské kultury

■ Program letošního Měsíce čínské kultury nabídl mj. také workshop čínské tušové malby. Jeho účastníci se sešli s lektorkou Alenou Bártovou 2. listopadu v učebně U1 na FF UP (na snímku). K bohatým aktivitám patřila také výtvarná soutěž pro děti s názvem „Opičí král“. Její výsledky byly vyhlášeny 8. listopadu v Knihovně UP, kde je také do konce listopadu pro zájemce otevřena výstava dětských výtvarných prací.

Dvanáctý ročník Měsíce čínské kultury 2011 se uskutečnil ve dnech 26. října až 10. listopadu. Pořádaly jej Konfuciova akademie, Česko-čínská společnost, pobočka Olomouc a Katedra asijských studií FF UP ve spolupráci s Centrem na podporu integrace cizinců. -mav-, foto -mo-

Aktuální dění na zpravodajském webu

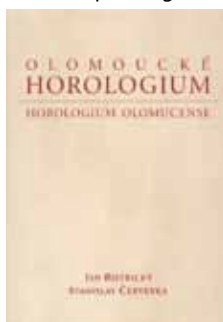
**ZURNAL
ONLINE III**

www.zurnal.upol.cz

Pocta docentu Janu Bistřickému Univerzita vydala monografii „Olomoucké horologium“

■ Výpravná publikace věnovaná jednomu z nejvýznamnějších kodexů, které byly vytvořeny v období středověku na Moravě i v Čechách, kolektaři biskupa Jindřicha Zdíka „Olomoucké horologium“, byla slavnostně představena 11. listopadu v Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP v průběhu setkání k poctě jednoho z hlavních autorů doc. Jana Bistřického (1930–2008), někdejšího člena Katedry historie FF.

Monografie zahrnuje studie věnované době episkopátu Jindřicha Zdíka, jeho písemnostem a rukopisům, olomoucké katedrále a kapitule sv. Václava, literatuře věnované horologii i popis hudebních forem. Představuje výsledek letitých bádání doc. Jana Bistřického v oblasti historie raného středověku a zpracování rozsáhlého souboru literatury týkající se olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka a jeho skriptoria (písařské dílny) v Olomouci. Poslední práce, které doc. Bistřický již nedežil, vydáním monografie se však podařilo splnit jeho přání seznámit veřejnost s výsledky jeho celoživotního zkoumání „zdíkovského tématu“. „Docent Bistřický uvedl tento unikátní rukopis nejen do moravských a českých souvislostí, ale i do kontextu evropských dějin a kultury, a prokázal tak, že už tehdy byla na Moravě vysoká úroveň knižní kultury,“ uvedl spoluautor a hlavní editor monografie Mgr. Stanislav Červenka. Ten jako muzikolog mediévist doplnil publikaci o pasáže zaměřené na liturgický a hudební obsah kodexu. „Veškerá tehdejší liturgie byla zpívaná, některé nápěvy bylo třeba rekonstruovat,“ doplnil Mgr. Červenka.

Rukopis Olomoucké horologium (kolektář, breviář) představuje nejznámější a nejzávažnější dochovanou památku z olomouckého skriptoria biskupa Jindřicha Zdíka, který jej nechal vytvořit pro reformovanou kapitolu při nové katedrále sv. Václava na přelomu třicátých a čtyřicátých let 12. století. Tvůrčí jej liturgické rukopisy na pergamenu o 161 foliích a přibližně 450 iluminacích a patří do tzv. hodinkové liturgie (pořad modliteb prováděných denně ve stanovené hodiny; odtud „horologium“). Její společné zpěvní provozování v chóru bylo ve středověku pravidelnou součástí každodenního života řeholních a duchovních komunit vyššího kléru. Během 17. století v období třicetileté války se stal kořistí švédských armád a dnes je ozdobou

Uvedení monografie proběhlo také za účasti (zleva) prorektora UP prof. Ladislava Daniela, ředitelky Vydavatelství UP RNDr. Hany Dzikové a Tomáše Bistřického, donátora a spolueditora vydání

Královské knihovny ve Švédsku. Vzácný, bohatě iluminovaný rukopis se na čas vrátil do Olomouce v roce 2009 a stal se ústředním exponátem tehdejší výstavy.

„Jde o mimořádné dílo, které má hned několik významů. Vedle výtvarné památky je to také liturgická kniha, která jako pramen ukazuje, jakým způsobem se slavily liturgické obřady v katedrále ve dvanáctém století,“ dodal Mgr. Červenka.

Stejně jako unikátní rukopis i vydavatelský počín přesahuje podle slov prof. Ivo Bartečka svým významem hranice Moravy a českých zemí. „Skriptorium Jindřicha Zdíka, to jsou evropské dějiny. Je to jeden z nejvýraznějších příspěvků k evropským dějinám raného středověku a je potěšitelné, že monografie vychází právě na olomoucké univerzitě. Na toto vydání se čekalo celé desetiletí, možná celou jednu generaci,“ přiblížil význam monografie pro historiky prof. Barteček. Jak dále zdůraznil, vydání umožnila nejen Filozofická fakulta v rámci svého rozvojového projektu „Podpora excelence vědeckých a pedagogických publikačních výstupů pracovníků FF UP“, významný donátorský a organizační podíl patří také rodině doc. Jana Bistřického, zejména jeho synovi Tomáši Bistřickému.

Setkání v Uměleckém centru UP připravily Sdružení profesorů FF UP – Societas cognitorum a Katedra historie FF v rámci semináře Osobnosti české historiografie.

Monografii „Olomoucké horologium“ nabízí prodejna učebnic a skript Vydavatelství UP, které má na starosti její distribuci.

Velena Mazochová, foto Adolf Jankovský

Listopadové setkání se spisovatelkou Edou Kriseovou

■ Katedra českého jazyka a literatury PdF připravila na 9. listopad setkání s českou novinářkou a prozaičkou Edou Kriseovou, která v olomouckém Café '87 hovořila o svých cestách, jež podnikala ve druhé polovině šedesátých let 20. století i o nedávných putováních po Indii a Africe. V průběhu večera vzpomněla Eda Kriseová také na normalizační dvacetiletí, během něhož publikovala pouze v samizdatových a exilových nakladatelstvích, a na počátek devadesátých let, kdy úzce spolupracovala s Václavem Havlem. Zájem a otázky studentů v závěru setkání vyprovokovaly spisovatelku k zajímavým úvahám o stavu současného světa a o roli žen v jeho směřování.

S využitím tiskových materiálů PdF UP

-map-, foto -mo-

Proběhl druhý Zirmův olomoucký diskusní den

■ V prostorách Právnické fakulty UP se 12. listopadu uskutečnil 2. Zirmův olomoucký diskusní den, kterého se zúčastnilo 290 oftalmologů z celé České republiky. Ačkoli jsou jeho cílovou skupinou oftalmologové první linie či zaměstnanci menších nemocnic, byli přítomni i kolegové pracující ve fakultních nemocnicích.

Každý ze tří bloků byl moderován specialistou v dané oblasti z týmu lékařů Oční kliniky LF UP a FNOL. Na začátku bloku panelisté uvedli dané téma soubornými referáty, po nichž následovaly diskuse, rozebírání minikazuistik a reakce na dotazy z auditoria.

První blok byl věnován korekci refrakčních vad u dětí. U malých pacientů je cílem předpisu brýlové korekce nejen zlepšení vidění, ale mnohdy jde o součást komplexní léčby tupozrakosti či šilhání. Druhý blok se zabýval předoperační a pooperační péčí v oftalmologii. Pozornost byla věnována zejména operaci šedého zákalu (extrakce vlastní čočky pacienta a implantace čočky umělé), operaci zeleného zákalu (trabekulektomie), transplantaci rohovky a laserovým refrakčním výkonům (odstranění dioptrií laserem). Třetí blok, který nabídl komplexní pohled na alergické keratokonjunktivitidy (zánět spojivky a rohovky), otevřel doc. Jaromír Bystroň, CSc., z Oddělení alergologie a klinické imunologie LF UP a FNOL. Věnoval se alergické rinokonjunktivitidě (zánět nosu a spojivky) a její správné léčbě, která je klíčová k prevenci rozvoje následného průduškového astmatu. V dalších přednáškách byla rozebrána diferenciatální diagnostika a praktická doporučení pro léčbu alergických keratokonjunktivitid, kdy mnohdy lokální oční léčba není dostatečná a je nutná spolupráce oftalmologa s alergologem pro správnou léčbu celkovou.

Organizační tým a panelisté

V předvečer odborného programu probíhaly kurzy vedené zkušenými optometry na téma Stanovení subjektivní refrakce, které se opět setkaly s velkým zájmem oftalmologů.

Diskusní den ukončila svým vystoupením doc. Šárka Pitrová, CSc., FEBO, předsedkyně České oftalmologické společnosti, která ocenila kromě precizní přípravy odborného programu i disciplinovanost přednášejících při dodržování časového limitu a věcnost diskuze.

Děk patří Konferenčnímu servisu UP, jmenovitě paní Jitce Hýbnerové a jejím kolegům za příkladnou organizační konferenci.

MUDr. Petr Mlčák, Oční klinika
foto archiv autora

Ocenění pro ředitelku knihovny UP RNDr. Danu Lošťákovou

■ Za celoživotní práci v knihovnictví a za rozvoj českého knihovnictví převzala 7. listopadu v pracovně rektora UP prof. M. Mašláně medaili Zdeňka Václava Tobolky RNDr. Dana Lošťáková, ředitelka Knihovny UP (na snímku vpravo). Ocenění Sdružení knihoven ČR a Nadace knihoven získala dr. Lošťáková za pořádání vynikajících seminářů „Knihovna a architektura“, které výrazným způsobem ovlivnily schopnosti knihovníků komunikovat potřeby knihoven s projektanty staveb. Vzhledem k nepřítomnosti RNDr. D. Lošťákové na konferenci, kde byla medaile původně předávána, převzala dr. D. Lošťáková ocenění dodatečně z rukou ředitelky Vědecké knihovny v Olomouci RNDr. Jitky Holáskové.

-map-, foto -mo-

Stručně

■ Fakultní nemocnice Olomouc slavnostně otevřela 1. listopadu **jeden z nejlépe vybavených kardiologických sálů** v ČR ke specializované léčbě pacientů s onemocněním srdce a oběhové soustavy. ■ Katedra aplikovaných pohybových aktivit FTK pořádala ve dnech 3.–4. listopadu v prostorách Sportovní haly UP v pořadí již šestý seminář s názvem **Aktivní v každém věku**. Byl určen zájemcům o problematiku zdravého životního stylu a pohybových aktivit

seniorů (viz snímek vpravo). ■ V aule FF UP pokračoval 8. listopadu cyklus autorských besed a čtení Ex libris. Hostem prof. Lubomíra Machaly byl tentokrát český spisovatel a překladatel žijící ve Francii **Patrik Ouředník** (na snímku vlevo dole). ■ Cestovatelský večírek s podtitulem **Do Asie stopem s mapou z atlasu** připravilo na stejný den Britské centrum KUP. Jeho hostem byl cestovatel a spisovatel Roman Vehovský.

-mav-, foto -mo-

Desítky stomatologů na téma:

Jak by měla vypadat zubní prevence

■ Snížil se počet těch dětí, které dvakrát ročně navštěvují zubního lékaře. Tato situace, mj. kvůli níž se 11. a 12. listopadu sešly v prostorách Teoretických ústavů LF UP desítky zubních lékařů a dentálních hygienistů, má souvislost se zrušením tzv. kolektivních zubních prohlídek. Při ní dnes v zubní ordinaci musí být totiž i některý z rodičů.

„Nejhorší situace nastala bezprostředně po zrušení školních zubních prohlídek. Děti, které k zubaři nepřišly, bylo určitě více než těch, které přišly. S tím se i zhoršil stav jejich chrupu. Abychom dosáhli zlepšení, abychom např. informovali lékaře jak motivovat rodiče dětí, aby do ordinace zubního lékaře se svými dětmi přišli, připravujeme i tato setkání,“ řekla Žurnálu doc. Květoslava Nováková z Kliniky zubního lékařství FN a LF UP. Dodala, že odklon od kolektivní formy ošetřování považuje za správný, přestože aktuálně nese řadu negativních doprovodných znaků. „Hlavním trendem současnosti je spolupráce celé rodiny. Počet rodičů, kteří tuto změnu již pochopili a kteří se snaží vytvořit v domácím prostředí pojem rodinný stomatolog a se svými dětmi stomatologa navštěvují, začíná pomalu narůstat,“ dodala Květoslava Nováková.

Cílem dvoudenního setkání, které zorganizovala obecně prospěšná společnost Arak společně s klinikou, byla také výměna zkušeností mezi jednotlivými stomatologickými obory státní, privátní i neziskové sféry. Účastníci konference získali informace o tom, jak by měla vypadat prevence v zubním lékařství, aby se zubní kaz nebo např. paradentóza podchytily v počátcích.

Kromě přednášek odborníků měli prostor ke svým prezentacím také studenti oboru Zubní lékařství LF UP. „Výuka studentů je nedílnou součástí prevence v zubním lékařství. I přesto, že jsme navýšili počet studentů, v ČR je stomatologů stále nedostatek. Na LF UP je dnes v každém ročníku sto studentů, což je maximum, které je naše klinika vůbec schopna pojmut. Tyto počty se snažíme udržet stejně jako i kvalitu výuky. Podotýkám, že vše v situaci, kdy klesají normativy na studenty, kdy vláda ČR dává na výuku vysokým školám čím dál méně financí,“ sdělil prof. Milan Kolář, děkan LF UP. Doc. Miloš Špidlen z Kliniky zubního lékařství a zároveň proděkan pro studium Zubního lékařství LF pak dodal, že všichni studenti by měli být po absolutoriu schopni vykonávat práci zubního lékaře nejen u nás, ale ve všech státech Evropské unie. „Poté, co student oboru Zubní lékařství obdrží diplom, nemusí vykonávat žádné další atestace, musí být však připraven vykonávat tuto profesi beze zbytku, a to v celé EU. V rámci Evropské unie má dokonce možnost otevřít si soukromou praxi. Na Lékařské fakultě jsme tak hledali a hledáme formy a prostředky, jak studenty připravit i při navýšených počtech,“ dodal proděkan Špidlen.

Milada Hronová

Podvečer v Kapli Božího Těla: Hudba olomouckých rodáků

■ Katedra hudební výchovy PdF ve spolupráci s hudební sekci Vlastivědného muzea Olomouc uspořádala 3. listopadu v Kapli Božího Těla koncert se skladbami autorů vzdálených a rozdílných epoch – olomouckých rodáků Gottfrieda Fingera a Emila Viklického. Zazněly komorní skladby pro smyčcové a dechové nástroje s cembalem od G. Fingera a klavírní a komorní skladby E. Viklického v podání studentů katedry a hostů.

-krf-

„Svou budoucnost jsme vzali pevně do rukou, tak si ji držíme a hýčkejme!“

Z programové prohlášení prof. Milany Hrušákové, CSc., kandidátky na funkci děkanky Právnické fakulty UP

Prof. Milana Hrušáková, jediná kandidátka na funkci děkanky Právnické fakulty UP v příštím čtyřletém období, předložila v první části svého programového prohlášení „zúčtování“ v podobě splněných hlavních programových úkolů, které si vytyčila před nástupem do funkce v prvním funkčním období (2008–2012). V této souvislosti zmínila především úspěšnou reakreditaci magisterského studijního programu Právo a právní věda, akreditaci doktorského studijního programu a rigorózního řízení, výrazný růst vědeckého výkonu pracovníků fakulty za uplynulé čtyři roky, investiční rozvoj aj. Ve druhé části svého programového prohlášení se prof. Hrušáková věnovala vizím dalšího rozvoje olomouckých práv v příštích letech. Po jejím zvolení Akademickým senátem PF za kandidátku na děkanku jde tedy o základní charakteristiku dalšího směřování fakulty v příštích čtyřech letech:

Priority funkčního období 2012–2016

Přes veškerý pokrok, kterého jsme v posledních letech dosáhli, nelze skládat ruce do klína. Je toho ještě hodně třeba udělat, aby se olomoucká právnická fakulta natrvalo zařadila po bok starších a zkušenějších právnických fakult v České republice. Co více, podle všeho nás spolu s celým českým vysokým školstvím čekají i horší časy a mnoho nejistého: nepříznivá hospodářská situace a stav veřejných financí, pokles populace v ročnících nastupujících na vysoké školy, nestabilní politická situace a nezdravé ambice politické sféry ve vztahu k vysokým školám, zřejmě nový vysokoškolský zákon. S tím vším bude třeba se v dalších letech vypořádat.

Vzdělávací činnost

V příštích čtyřech letech nás nečeká žádné významné akreditační řízení (pouze prodloužení akreditace oboru Vyšší justiční úředník na studování). O to více se můžeme soustředit na samotnou výuku.

Hlavním úkolem v této oblasti bude plné zavedení reakreditované podoby magisterského studijního programu právo a právní věda. Vyvrcholením budou jistě první nové státní zkoušky. Nepochybně se při postupném otevírání zbývajících tří a půl ročníků objeví řada úkolů i dílčí komplikace. Jsem připravena k jejich operativnímu řešení a ve spolupráci s vědeckou radou fakulty i k případným dílčím korekcím původních záměrů, ukáže-li se nezbytnost či prospěšnost takových změn. Na základním konceptu, jak byl akreditován, však nic měnit nechci, jsem přesvědčena, že doba potvrdí jeho správnost.

Jako čím dále pravděpodobnější se jeví přijetí nového občanského zákoníku. To samozřejmě vyvolá potřebu reflexe i ve výuce práva. Díky reaktidaci jsme na to připraveni, pokud jde o strukturu výuky soukromého práva. Zbývá inovace obsahu, a to i pro posluchače „přechodných“ ročníků. Slibuji provedení takových opatření, abychom i posluchačům vyšších ročníků umožnili dobrou přípravu jak na postupové, tak zejména na státní závěrečné zkoušky.

Jeden z projektů OP VK, který budeme v příštích letech realizovat, bude zaměřen na zpracování a využívání distančních studijních opor. Jejich

využití předpokládáme zejména u navazujícího magisterského programu Evropská studia a bakalářského programu Právo ve veřejné správě, u nich výhledově zvažujeme i převedení na kombinovanou formu výuky. Distanční opory by se ale měly uplatnit i v právnickém vzdělávání. Jistě ne ve všech oborech stejně, ale přinejmenším jako další forma studijních opor pro samostudium, se zvláštní možností využití například u individuálních studijních plánů, posluchačů na zahraničních pobytech apod.

Samozřejmě se výuky dotkne i realizace ostatních projektů OP VK: inovace vybraných předmětů, modularizace výuky, rozvoj praktických forem výuky i výuky cizojazyčné.

Pokud jde o doktorský studijní program, zde je hlavním cílem jeho stabilizace, získání prvních absolventů a, pokud možno, rozšíření o další studijní obory.

Pro studenty všech našich studijních programů, ale také pro pedagogy, chci dále rozšiřovat nabídku zahraničních studijních a pedagogických pobytů.

Vědecko-výzkumná činnost

Věda a výzkum bude tvořit stále významnější součást činnosti fakulty a jejích pracovníků i studentů (zejména doktorského studijního programu). Rostoucí význam žádá rostoucí výkony, a to nejen v množství, ale také struktuře výstupů a samozřejmě v kvalitě. Zvláštním úkolem v oblasti práva pak bude nalezení nových možností a forem pro realizaci aplikovaného výzkumu.

S vědeckou prací je třeba začínat již u studentů. Proto chci v příštích letech věnovat mimořádnou pozornost a podporu této činnosti. Již jsme zahájili práce na nové podobě a podmínkách pro studentkou vědeckou činnost, včetně účasti v obnovovaných národních kolech studentských soutěží ve vědě a výzkumu.

Personální politika fakulty

Pro jakýkoliv další rozvoj fakulty je klíčovou podmínkou především kvalifikační růst jejích akademických pracovníků. V dlouhodobě perspektivní musí být všechny základní obory garantovány habilitovanými pracovníky, jejichž hlavním akademickým pracovištěm bude naše fakulta. To jistě nestihneme v příštích čtyřech letech, měli bychom k tomuto cíli ale významně pokročit.

Vstupenkou do řad akademických pracovníků fakulty už ale napříště bude ukončení doktorského studia, ať již na naší fakultě, nebo jinde.

Chci pokračovat v nastoleném systému, v němž klíčovým kritériem pro veškeré rozhodování v této oblasti jsou dosahované výkony. To platí jak na úrovni kateder a dalších pracovišť, ale i jednotlivých akademických a dalších pracovníků. Úkolem vedení fakulty je vytvořit podmínky pro kvalitní práci ... a pak „ocenit“, jak byly využity. Spolu s vedoucími kateder budu hledat cestu, jak poskytnout větší prostor pro vědecko-výzkumnou práci těm akademickým pracovníkům, kteří by o takovou možnost stáli a dokázali ji využít. V takových případech jsem, pokud to dovolí také ekonomická situace fakulty, připravena přehodnotit i současnou zátěž pedagogickými povinnostmi.

Vyvrcholením dlouhodobého rozvoje fakulty bylo získání akreditace habilitačního řízení. Alespoň v jednom oboru na to určitě máme. Osobně pro to udělám vše!

Další oblasti života a rozvoje fakulty

I v dalším období chci udržet vyrovnané hospodaření fakulty. Jako kritické se může ukázat období let 2013–2014, kdy skončí současné programy podpory. Dosud ani v náznacích nevíme, jakým směrem se bude ubírat evropská dotační politika v dalších letech a v jaké objemu bude orientována na aktivity vysokého školství. Co víme je, že počet dostatečně kvalitních uchazečů o studium na vysokých školách obecně bude klesat a ekonomická situace i státní vysokoškolská politika jsou zcela nepředvídatelné (alespoň pro nás). To znamená, že veškerý současný rozvoj fakulty, její případný růst prostorový, personální a v realizovaných činnostech musí být trvale udržitelný. Bude-li to možné, pokusíme se včas vytvářet i nezbytné finanční rezervy.

Důležitá je samozřejmě také technická infrastruktura. Zde, poučena minulostí, raději nechci příliš slibovat. Na druhou stranu, studii přístavby můžeme kdykoliv „oprášit“, šanci na prostorový rozvoj fakulty je i dlouholetá snaha univerzity o získání objektu Envelopy. Prioritu by v takovém případě měla mít zejména knihovna fakulty.

Realizace velkých projektů, podporovaných z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, již byla zmíněna opakovaně. Tyto však nejsou jenom příležitostmi pro rozvoj fakulty, zkvalitnění výuky a zlepšení finančního ohodnocení pracovníků. Je to i velký závazek fakulty vůči univerzitě i donátorům, a tedy zásadní úkol pro příští vedení fakulty. Osobně budu průběžně dohlížet na plnění všech úkolů fakulty a všechny zúčastněné žádám o maximální úsilí na tomto poli. Nejenom, že chceme poskytnutou podporu efektivně využít, ale je to i předpoklad pro úspěšnost fakulty v příštích obdobích. A konec konců, jde také o dobrou pověst fakulty a univerzity.

Změny provedené v uplynulých letech v oblasti výuky i ve struktuře pracovníků fakulty vyvolávají potřebu zamyslet se nad organizační strukturou fakulty. Určitá restrukturalizace kateder bude zřejmě nezbytná. Mám o ní své představy, konečnou podobu chci ale určit až po projednání s pedagogickou částí akademické obce a ve spolupráci s Akademickým senátem a dalšími orgány fakulty.

Také nové aktivity Centra celoživotního vzdělávání budou nezbytné. Musíme reagovat na demografické změny, vyvolávající dlouhodobě snížení početnosti maturitních ročníků. Na druhou stranu, jsou tu i nové příležitosti, jednou z nich je například již velmi pravděpodobné schválení nového občanského zákoníku a zájem široké odborné i laické veřejnosti o informace o této nové soukromoprávní úpravě. (...)

(...) Ve všech oblastech života i rozvoje fakulty se chci opírat o spolupráci se všemi akademickými a dalšími pracovníky fakulty i s jejími studenty. Ve spolupráci s akademickým senátem a ostatními fakultními orgány i se studentskou reprezentací chci nejen naplnit výše prezentované priority, ale učinit vše pro další rozvoj fakulty, ale také pro úspěch i spokojenost všech členů akademické obce.

Na konci svého druhého funkčního období bych chtěla fakultu předat svému nástupci či nástupkyni po všech stránkách stabilizovanou a zajištěnou.

Prof. Milana Hrušáková, CSc.
(Plná verze volebního programu děkanky PF UP prof. Milany Hrušákové je k dispozici na www.pf.upol.cz/menu/fakultni-organy/akademicky-senat/)
foto Marek Otava

Prof. JUDr. Milana Hrušáková, CSc.,

děkanka Právnické fakulty UP v končícím funkčním období 2008–2012. Ke jmenování do nejvyšší akademické funkce na další čtyři roky ji rektorovi UP navrhl Akademický senát UP při volbě 9. listopadu 2011. Je profesorkou v oboru Občanské právo. Působí na Katedře občanského práva a pracovního práva PF a je, autorkou (spoluautorkou) asi 80 odborných článků a zhruba 15 vědeckých publikací. Ve své vědecké a pedagogické práci se specializuje na rodinné právo. Je spoluřešitelkou několika projektů a Výzkumného záměru MŠMT Evropský kontext vývoje českého práva po roce 2004 (2005–2009, PF MU). Její první funkční období skončí v lednu 2012.

Prestížní ocenění za výzkum nanomateriálů pro profesora Radka Zbořila

Prof. Radek Zbořil z Přírodovědecké fakulty UP obdržel Cenu ministra školství, mládeže a tělovýchovy za mimořádné výsledky ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích za rok 2011. Z rukou ministra Josefa Dobeše ji převzal společně s dalšími třemi oceněnými 10. listopadu v Malém zrcadlovém sále MŠMT.

„Mám z tohoto ocenění radost. Cítím, že je především za odvahu pustit se do velmi nákladného a multidisciplinárního výzkumu v oblasti nanotechnologií, který vyžaduje propojení vědců z nejrůznějších oborů. Myslím, že se mi takový tým podařilo v Olomouci vybudovat, že se mi jej podařilo nadchnout pro studium objektů, jejichž chování nás každodenně překvapuje,“ řekl prof. Radek Zbořil, zástupce vedoucího Katedry fyzikální chemie PíF UP a zároveň generální ředitel Regionálního centra pokročilých technologií a materiálů (RCPTM). „Měl jsem štěstí nejen na lidi, ale v jisté etapě i na témata, která jsem zvolil jako preferenční pro další výzkum – nanoželezo, uhlíkové nanostruktury, nanostříbro. Právě tyto materiály dnes tvoří základ výzkumu v RCPTM a ročně přináší desítky publikací, grantů i smluvních spoluprací,“ dodal prof. Radek Zbořil.

Prof. Radek Zbořil dnes patří k předním evropským odborníkům v oblasti nanotechnologií. Věnuje se především přípravě, charakterizaci a aplikacím nanomateriálů na bázi železa, stříbra a uhlíku. Je také jedním ze zakladatelů tzv. prekurzorové chemie, která využívá morfologické a strukturální podobnosti aktantů a produktů při řízení reakcí v pevné fázi. Jeho práce byly citovány více než 1400x a publikovány v řadě prestižních světových časopisů s vysokými im-paktovými faktory. Mezi jeho nejvýznamnější počiny v oblasti výzkumu oxidů železa patří vývoj nanoprášek a tenkých filmů oxidu železitého pro aplikace v heterogenní katalýze a fotokatalytickém štěpení vody. Tyto materiály by mohly přispět k vývoji nových technologií čištění vod nebo k uchování energie ve formě vodíku.

Prof. Zbořil se ve spolupráci s kolegy z Cornell University zásadně podílel na vývoji nové třídy uhlíkových nanomateriálů jako jsou fo-

toluminiscenční uhlíkové kvantové tečky použitelné například pro značení kmenových buněk nebo na přípravě fluorografenu, prvního dvojdimenzionálního stechiometrického derivátu grafenu. „Fluorografen je skutečně materiálem, který dnes studuje řada laboratoří po celém světě. Je dokonalým izolantem podobně jako teflon, nicméně jeho příprava ve velkém je nákladná a reálná aplikace je prozatím nepravděpodobná,“ sdělil prof. Zbořil. Význam této práce dokládá skutečnost, že ve stejný čas byl uvedený derivát připraven také mechanickou cestou, a to laureáty Nobelovy ceny za fyziku, A. Geimem a K. Novoselovem. „Objev fluorografenu však odstartoval vědecké dostihy, které směřují k přípravě derivátu grafenu s polovodičovými vlastnostmi a možným obrovským dopadem v elektrotechnickém průmyslu. Bezprostředně po publikaci našich výsledků jsme se spojili s týmy z Řecka, Dánska, USA a také s kolegy z Ústavu fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského AV ČR, kteří nám připravují monoatomární listy grafenu na vhodných substrátech. Po roce úsilí jsme pravděpodobně našli alternativní cestu chemické modifikace grafenových listů, jež by k nejtenčím polovodičům mohla vést, a v těchto dnech netrpělivě čekáme na výsledky jejich optických a elektronických vlastností,“ dodal prof. Zbořil.

Kromě špičkového základního výzkumu je prof. Radek Zbořil autorem řady patentů a podílel se na úspěšném transferu některých vědeckých výsledků do průmyslové praxe.

Letošní ceny obdrželi také prof. Julius Lukeš z Biologického centra AV ČR, prof. Emil Paleček z Biofyzikálního ústavu AV ČR a prof. Jiří Zeman z 1. lékařské fakulty UK.

Nadstandardní vědeckou úroveň Přírodovědecké fakulty UP potvrzuje i loňské předávání těchto cen. Tehdy jednu z nich převzal doc. Jaromír Fiuřásek, Ph.D., z Katedry optiky PíF za mimořádné výsledky výzkumu v oblasti kvantové fyziky, optiky a optoelektroniky.

Milada Hronová, foto archiv OK

Ministři školství Visegrádské skupiny...

pak přinesou do domácího prostředí. V něm je pak budou předávat,“ komentoval část z diskuse ministrů Mgr. Hodinář.

Nově vznikající expertní skupina vytvořená mezi ministerstvy zemí V4 bude sdílet informace k jednotlivým reformním krokům tak, aby se státy visegrádské skupiny mohly učit nejen z chyb ostatních, ale i z dobré praxe kolegů. Např. v Maďarsku už mají některé reformní kroky za sebou – provedli diverzifikaci vysokého školství na výzkumné a profesní univerzity a nastavili stipendijní systém i nový systém financování vysokého školství. „Chtěli bychom dnes korigovat některé spontánní skutečnosti, které byly zavedeny minulými zákony, neboť se ukázalo, že nebyly dobře promyšleny. Naše situace se v mnohém podobá situaci zbylých členů Visegrádu, a proto jsme velmi rádi, že jsme se semináře účastnili. V případě nutnosti teď budeme problémy řešit společně,“ řekl László Dux, státní tajemník Ministerstva národních zdrojů Maďarské republiky.

Cílem nově vznikající expertní skupiny je tedy vyvarovat se celé řadě chyb v procesu přípravy

reformem, v němž je ČR podle slov Mgr. Hodináře těsně „před výkopem“. Právě v těchto dnech totiž vláda ČR obdržela k připomínkovému řízení věcný záměr zákona o vysokých školách a věcný záměr zákona o finanční pomoci studentům. „Předpokládá se, že nový zákon o vysokých školách nabude platnosti 1. ledna 2013. To ale neznamená, že se tak stane ve všech částech účinnosti. Poté, co zákon nabude účinnosti, budou vysoké školy zavádět vnitřní systém zajišťování kvality, a pak bude trvat nějakou dobu, než jej ověří. Je to tedy proces zhruba na pět let. Ostatně tak tomu bylo i po přijetí zákona o vysokých školách v roce 1998. Nabyl účinnosti od 1. ledna 1999 a do roku 2001 bylo v řadě otázek přechodné období. Pokud jde o zákon o finanční pomoci studentům, ten by měl nabýt účinnosti co nejdříve, školně by mělo být zavedeno v akademickém roce následujícím, po zavedení tohoto zákona. V principu by mohlo platit pro nově nastupující studenty v roce 2013,“ sdělil Žurnálu UP Mgr. Jiří Nantl, ředitel odboru vysokých škol MŠMT.

Milada Hronová, foto na str. 1 Marek Otava

Aktuální grantové úspěchy CMTF

Grantová agentura ČR zveřejnila výsledky soutěží o granty začínající v roce 2012. V soutěži o standardní a postdoktorské granty byla CMTF UP v Olomouci úspěšná hned několikrát. Podporu pětiletého grantu Praktická teologie alexandrijské katechetické školy a její dědictví získal proděkan fakulty dr. Vít Hušek, s nímž se projektu účastní také dr. Jana Plátová a Mgr. Veronika Černušková. Úspěšný byl rovněž tříletý projekt dr. Matyáše Havrdy a Miroslava Šediny Órigenés proti Kelsovi: Náboženství a filosofie v pozdněantické kontroverzi. Třetím zástupcem olomoucké teologické fakulty mezi úspěšnými řešiteli je dr. Tomáš Parma, který zahájí od ledna 2012 práci na projektu Informační a komunikační strategie kardinála Dietrichsteina v 1. polovině 17. století. Evropská informační síť ve službách země a diecéze.

Jakkoliv jsou uvedené úspěchy nezanedbatelné, svým rozsahem i délkou trvání je převyšuje podíl CMTF na projektu Historie a interpretace Bible ve spolupráci s Evangelickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy a Filozofickým ústavem Akademie věd ČR. Tento rozsáhlý projekt úspěšně ve vysoce náročné soutěži GA ČR o projekty na podporu excelence v základním výzkumu a spojuje především týmy odborníků dřívějšího Centra biblických studií při ETF UK a FLÚ AV ČR a Centra pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty při CMTF UP. Z celkové podpory 140,5 mil. Kč tak CMTF získává 57 mil. Kč. Práce celého týmu je rozčleněna na roky 2012–2018 a zahrnuje široké spektrum témat souvisejících s biblickým textem – od světa hebrejské Bible, tedy Orientu ve 2. a 1. tisíciletí př. n. l., přes interpretace biblického textu u řeckých a latinských církevních otců až po současné otázky biblické exegeze. V Olomouci tak začne mj. vznikat první český překlad vybraných knih Septuaginty (starověkého překladu Starého zákona do řečtiny).

GA ČR doporučuje vybrané granty k financování, udělení grantů je vázáno na schválení státního rozpočtu ČR.

*Mgr. Pavel Černuška, Ph.D., proděkan CMTF UP
ilustrační foto Imrich Veber*

Habilitace

Fakulta tělesné kultury

Děkan a Vědecká rada FTK UP zvou všechny zájemce na habilitační přednášku **PaedDr. Ladislava Bláhy, Ph.D.**, odborného asistenta a vedoucího Katedry tělesné výchovy Pedagogické fakulty UJEP v Ústí nad Labem, s názvem Pohybové aktivity osob se zrakovým postižením z pohledu výzkumů v ČR, dne **12. 12. 2011 v 11.30 hod.**, a na habilitační přednášku **Mgr. Josefa Mitáše, Ph.D.**, vědeckovýkumného pracovníka, zástupce vedoucího Centra kinantropologického výzkumu FTK, s názvem Pohybová aktivita české populace v socio-demografických souvislostech mezinárodních přístupů, dne **12. 12. 2011 ve 13.00 hod.** Obě přednášky se budou konat v rámci habilitačních řízení v oboru Kinantropologie v průběhu veřejné části zasedání Vědecké rady FTK v místnosti NA 309 FTK. *-ftk-*

„Dělat matematiku jen pro vědu samotnou není nic pro mě. Chci, aby byla k něčemu dobrá,“ říká doktorand Mgr. Jan Stoklasa

Přestože první setkání s vysokoškolskou matematikou bylo pro Mgr. Jana Stoklasu, doktoranda PŘF UP, hodně kruté, všechna další už si zamiloval. Studium Aplikované matematiky ho utvrdilo v přesvědčení, že lze matematiku využít nejen během všedního dne, ale také ve vypjatých okamžicích dopravních nehod, požárů nebo povodní. Stoklasa je „duchovním otcem“ matematického modelu pro podporu rozhodování zdravotnické záchranné služby při katastrofách. Na jeho vývoji od chvíle, kdy jej navrhnul ve své diplomové práci, nepřetržitě pracuje. Příští rok se chystá do Finska: místní záchranná služba projevila zájem o vytvoření podobného systému.

Čím vás matematika oslovila? Byla to láska na první pohled už od dětství?

Na základní i střední škole mi matematika šla a bavila mě. Připadala mi jako relativně přirozený způsob chápání světa – sice trochu abstraktní, ale mající svůj řád a logiku. Na druhou stranu jsem si ale v té době vůbec nedokázal představit, jak by se matematikou mohl někdo živit nebo jak by mohla být někomu prospěšná. Až do okamžiku, kdy jsem zjistil, že Slezská univerzita v Opavě nabízí obor Aplikovaná matematika pro řešení krizových situací. Obor sliboval využití matematiky při katastrofách, tedy událostech, v nichž jde skutečně o hodně. Řekl jsem si, že by studium matematiky stálo za to vyzkoušet.

Vysokoškolská matematika je ale přece jen jiná než na střední škole...

První setkání s vysokoškolskou matematikou bylo hodně kruté. Rychle jsem si ale zvyknul a brzy přišly možnosti začít matematiku využívat v praxi. Rozhodl jsem se také pro navazující magisterské studium Aplikací matematiky v ekonomii na PŘF UP. Tento obor můj zájem o matematiku a přesvědčení, že se matematika skutečně dá využít v běžném životě, ještě posílil. Nakonec jsem měl možnost nastoupit na doktorské studium aplikované matematiky na PŘF UP. Dostal jsem se do týmu docentky Jany Talašové, což považuji za velké štěstí. V současnosti tvoříme velice různorodý tým: na jednu stranu nás spojuje matematika a zájem o její aplikace, na druhou stranu máme možnost do našich modelů začlenit i další oblasti, které jsou jednotlivým členům týmu blízké. Propojujeme tak matematiku s teorií rozhodování a hodnocení, informatiku, ekonomii, personalistiku i psychologii. Řešením velice různorodých aplikačních problémů člověk získává obecnou dovednost řešit reálné problémy pomocí matematických metod. Aplikace navíc často přinášejí zajímavé podněty pro výzkum a vyžadují vývoj nových metod. Ty pak publikujeme v odborných časopisech.

Co vás na aplikované matematice nejvíce baví?

Myslím, že mě nejvíce přitahuje právě výzva a zároveň příležitost vytvářet matematické modely a nástroje, které jsou určeny také pro nematematiky.

Může být tento obor v každodenním životě užitečný? Jak a v čem?

Na základě svých zkušeností za osm let studia musím odpovědět, že jednoznačně ano. Netvrdím, že matematika by měla být používána vždy a všude. Ne vždy člověk chce k řešení problémů přistupovat racionálně a raději se spoléhá na to, co „cítí, že je správné“. Málokdo by si asi vybral životního partnera čistě na základě analýzy situace a výsledku navrženého modelem vícekritériálního hodnocení. Existuje mnoho životních situací, pro jejichž řešení postačí intuice a zkušenost, mimo jiné i proto, že nemusí být dost času k sestavení dostatečně dobrého modelu. V některých případech poskytuje rychlé a dobré řešení intuice. Ale matematika, alespoň podle mého názoru, má své místo tam, kde je řešený problém velice složitý a pro člověka nepřehledný. Ostatně celá matematická teorie rozhodování vznikla proto, že si lidé uvědomují komplexnost rozhodovacích situací

a fakt, že není v jejich silách tuto komplexnost pochopit. S trochou nadsázky bychom mohli říct, že matematika se stává něčím jako moderním švýcarským nožem. A stejně jako švýcarský nůž ji pak člověk, např. manažer, používá v různých životních situacích. Stejně jako ostatní nástroje, i matematika se snaží pružně reagovat na potřeby lidí. Snaží se přidávat další moduly a nástroje, které jsou v současné době potřebné, aby jako multifunkční nástroj obstála a ve většině případů pomohla svému uživateli porcovat problém na menší části a postupně jej řešit.

Zkuste popsat pozitiva matematiky.

Studium a používání matematiky dle mého názoru rozvíjí analytické myšlení, které člověk může použít v téměř každé životní situaci. Matematika naučí člověka dívat se na svět systematictěji, vyhledávat možné problémy, prověřovat extrémní i méně pravděpodobné varianty, ptát se po významech a souvislostech. Bez toho, myslím, aplikovaná matematika dobře dělat nejde. Matematika nebo schopný matematik může nabídnout ostatním pomoc v situacích, na které přestávají sami stačit. Jsme zvyklí zprehledňovat, zjednodušovat při zachování funkčnosti a významu – vytváříme vhodným způsobem zjednodušené popisy části světa a našeho života v něm. Můžeme lidem nabídnout jiný pohled na problém, případně jeho srozumitelný a dostatečně jednoduchý popis. A odtud je pak už jen krůček k nalezení řešení. Matematika je navíc velice silný nástroj pro předávání znalostí. Jazyk matematiky není ale bohužel dostatečně srozumitelný „nematematické většině“. I když i toto se s nástupem jazykově orientovaného fuzzy modelování a jiných moderních metod začíná měnit. Dnes už je možné popsat chování systému pomocí souborů pravidel v přirozené lidské řeči, vstupy zadávat verbálně a dokonce výstupy z modelu obdržet ve srozumitelné verbální podobě. Matematický model je přitom ukryt v počítači a uživatel s ním nemusí přijít vůbec do přímého kontaktu. Můžeme tedy matematiku navíc vidět jako univerzální komunikační platformu pro předávání informací a vědomostí, jejich prověřování a ukládání.

Ve své práci se zabýváte matematickým modelem, který pomůže při záchráně lidských životů.

V rámci své diplomové práce jsem navrhol model pro podporu rozhodování zdravotnické záchranné služby (ZZS) při mimořádných událostech s velkým počtem zraněných, při katastrofách. Od té doby byl model zpřesňován a byly do něj začleněny některé nové výsledky našeho výzkumu. V lednu 2011 však došlo k určité reorganizaci fungování zdravotnické záchranné služby. Okresní operační střediska zanikla a přešlo se na více centralizovaný systém s krajskými operačními středisky. Bude tedy nutné model adaptovat na tuto situaci a zohlednit zkušenosti, které s novým systémem fungování zdravotničtí záchranníci za poslední půlrok získali. V polovině roku 2012 se chystám studijně do Finska – snažíme se o navázání spolupráce s tamní zdravotnickou záchrannou službou, která má zájem o vytvoření systému pro podporu rozhodování. Získané zkušenosti a výsledky naší případné spolupráce bych pak rád zohlednil v modelu pro českou ZZS.

Mgr. Jan Stoklasa vystudoval obor Aplikovaná matematika pro řešení krizových situací na Slezské univerzitě v Opavě, obor Aplikace matematiky v ekonomii na Univerzitě Palackého v Olomouci. Nyní je studentem doktorského studijního programu Aplikovaná matematika a magisterského studijního programu Psychologie na Univerzitě Palackého. Jeho výzkumná činnost je zaměřena na modely vícekritériálního hodnocení, fuzzy modely založené na bázích pravidel a aplikace uvedených typů modelů (v krizovém řízení se zaměřením na zdravotnické záchranné služby, psychologii a personalistice). V poslední době se také podílí na tvorbě matematického modelu a metodiky pro hodnocení výsledků tvůrčí umělecké činnosti vysokých škol a na vytváření a pilotním testování modelu pro hodnocení akademických pracovníků na PŘF UP. V současné době je členem AS PŘF (a Ekonomické komise AS PŘF), jedním ze zástupců PŘF UP v AS UP a členem Komise pro informační technologie.

Jak vás napadlo uplatnit matematické modely v záchranném systému? Máte nějaké zkušenosti se záchráně?

Osobně se znám s mnoha zdravotnickými záchranníci, absolvoval jsem s nimi několik zdravotnických kurzů. Jejich práce je pro mě velice přitažlivá. Jednu dobu jsem uvažoval, že bych se záchranně stal, ale nakonec se věci vyvinuly jinak. Dobře si uvědomuji, jak náročné je to povolání a mám velký respekt před všemi, kteří jej vykonávají. I proto jsem byl rád, když mě oslovil MUDr. Josef Štorek, Ph.D., z Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví s nabídkou tématu bakalářské práce právě z této oblasti. Přes analýzu tématu, mapování současného stavu ZZS v ČR a první pokusy s různými matematickými metodami, jsme nakonec našli velice slibné řešení založené na jazykově orientovaném fuzzy modelování.

Můžete vysvětlit na konkrétním příkladě fungování takového modelu?

Mimořádné události s velkým výskytem zraněných, které splňují charakteristiky katastrof, mají několik průvodních znaků – objevují se obvykle náhle, jejich dopad na zdraví a životy obyvatel je obrovský a jejich rozsah znemožňuje používat běžné postupy. Navíc frekvence výskytu těchto událostí není nijak vysoká. Jinak řečeno, když se vyskytne katastrofa, je to pro operátora ZZS něco nového, vyžaduje po něm, aby řešil problém, s nímž možná nemá žádnou praktickou zkušenost. Informace o rozsahu a umístění této mimořádné události jsou v prvních chvílích dostupné pouze z telefonického oznámení. V tu chvíli je třeba rychle vyhodnotit velké množství informací, z nichž mnohé jsou nepřesné, zkrácené nebo některé údaje úplně chybí, a dojít k pokud možno správnému závěru. Model je určen právě k tomu, aby tato

Dokončení na str. 7

Dělat matematiku jen pro vědu samotnou...

situace byla pro operátora co nejlépe zvladatelná. Na základě vstupních dat získaných z telefonického ohlášení (např. srazily se dva osobní vlaky, každý o pěti vagoněch) model vyhodnotí, kolik lidí může být zraněno, kolik sil a prostředků ZZS – sanitních vozů, lékařů a záchranářů – je zapotřebí k ošetření zraněných, která zdravotnická zařízení je nutné připravit na příjem zraněných. Také podá informaci o tom, je-li nutné vyžádat si pomoc okolních okresů nebo větších územních celků. Jako systém pro podporu rozhodování je přitom model koncipován tak, aby nenahrazoval úsudek operátora, ale aby mu poskytl informace, s nimiž svůj profesionální závěr může porovnat. Má tedy plnit funkci partnera při rozhodování, má zaručit, aby žádná z důležitých oblastí zásahu ZZS nezůstala opomenuta a aby se ke zraněným co nejdříve dostala pomoc.

Dal by se podobný model vytvořit i pro jiné typy mimořádných událostí? Pro povodně, teroristické útoky nebo požáry?

Transformace modelu na jiné typy mimořádných událostí je možná. Je však třeba zohlednit specifický charakter takovýchto mimořádných událostí. Např. rozsáhlé popáleniny mohou mít velice vysoké nároky na nemocniční péči a je proto nutné počítat s převozem do takových zdravotnických zařízení, která jsou schopná daný typ zranění ošetřit v dostatečné kvalitě. Je také třeba upravit rozložení počtu těžce, středně těžce a lehce zraněných podle typu mimořádné události. Přitom pro některé typy mimořádných událostí tyto průměrné poměry zatím nejsou spolehlivě určeny.

Souběžně studujete psychologii. Jak jste se k ní jako matematik dostal?

Studium psychologie jsem zvažoval už při výběru první vysoké školy. Tenkrát mě nevládl, takže nic nebránilo tomu, aby začala má matematická kariéra. Po ukončení bakalářského studia matematiky jsem se o studium psychologie pokusil znovu, a vyšlo to. Měl jsem ale jedinou podmínku – chtěl jsem dále pokračovat ve studiu matematiky. A musím říct, že dodnes svého rozhodnutí studovat oba obory nelituji, právě naopak.

Co vás na psychologii nejvíc zajímá? Dají se propojit psychologické a matematické poznatky?

Psychologie je pro mě zajímavá zejména tím, jak složitý objekt svého studia si vybrala. Zkoumat

Dokončení ze str. 6

lidskou psychiku s minimem nástrojů, které by se k tomu daly spolehlivě použít a přesto dosahovat nezanedbatelných výsledků, je podle mě něco úžasného. Zejména oblast sociální psychologie, jejíž předmět studia se z části překrývá s předmětem studia matematické teorie her a optimálního rozhodování nebo skupinového rozhodování, je pro mě velice zajímavá. Velice blízká je mi také zážitková pedagogika a celý koncept předávání informací a dovedností netradiční formou, stejně jako oblast rétoriky a prezentačních dovedností. Navíc studium humanitně zaměřeného oboru zároveň s matematikou dává člověku možnost hlouběji přemýšlet o některých věcech. Někdy je dobré vidět psychologii z pozice matematika stejně tak, jako je čas od času přínosné podívat se na matematiku očima psychologa. Ale především je to dobrý předpoklad pro budoucí spolupráci obou oborů. Už dnes se ukazuje, že psychologie může do matematiky přinést nové a zajímavé problémy, kterými se doposud téměř nikdo nezabýval. Stejně tak může moderní matematika rozšířit možnosti popisu, zkoumání a získávání dat o člověku a jeho psychologických procesech.

Čemu byste se chtěl po skončení doktorandského studia věnovat?

Rád bych zůstal, pokud to půjde, věrný matematice i psychologii. Výzkum v oblasti matematických metod pro podporu rozhodování a zejména praktické aplikace jeho výsledků mě baví, rád bych se tím zabýval i nadále. Mým tajným cílem je ukázat ostatním, že matematika není něco, čeho je nutné se bát, že matematika může být skutečně k něčemu dobrá. Rád bych proto využil toho, že vím něco o krizovém řízení, o matematice, o psychologii, a pokusil se všechno propojit.

V čem pomáhá matematika vám osobně?

Díky studiu matematiky jsem měl možnost potkat plno úžasných lidí na přednáškách i různých jednáních. Matematika mi dává možnost dělat, co mě baví, řešit zajímavé problémy a studovat stále nové oblasti, které jsou nutné pro aplikace. Naučila mě strukturovat svět, a ačkoliv to může být někdy trochu na obtíž, jsem za to rád. Měl jsem obrovské štěstí, protože díky studiu matematiky jsem se přiblížil snad ke všem oblastem, které mě na konci střední školy zajímaly.

Ptala se Lenka Skácelíková
foto na str. 6 archiv Mgr. Jana Stoklasy

JUBILEA

Blahopřejeme!

Při příležitosti životního jubilea převzal 7. listopadu od rektora UP prof. Miroslava Mašláně Pamětní medaili **prof. Bohuslav Hodaň** (vpravo), emeritní děkan FTK, jako ocenění za významný podíl na rozvoji Fakulty tělesné kultury UP. Blahopřál mu také děkan fakulty doc. Zbyněk Svoviz.

Při příležitosti životního jubilea obdržel ve stejný den bronzovou medaili Za zásluhy o rozvoj UP také **Ing. Radovan Pleva** (vpravo dole), vedoucí technického servisu a rozvoje Centra výpočetní techniky UP. Za šedesát bezpříspěvkových odběrů krve získal bronzovou medaili Za zásluhy o rozvoj UP **František Gába** (vlevo dole) ze Sportovní haly UP.

-map-, foto -mo-

Oznámení + Pozvánky

Katedra fyzioterapie FTK UP pořádá **odbornou konferenci** pro fyzioterapeuty a specialisty nejen v oboru rehabilitačního lékařství

Poruchy a postižení periferního nervového systému v rehabilitaci a přínos vybraných diagnostických metod pro rehabilitační praxi

**3. prosince od 8. 30 hod.
v aule Filozofické fakulty UP**

Katedra bohemistiky FF UP zve na pokračování cyklu autorských besed a čtení moderovaných prof. Lubomírem Machalou

Ex libris s Evou Kantůrkovou, českou prozaičkou a scénářistkou

**7. prosince od 16. 30 hod.
v aule Filozofické fakulty UP**

Přednáškový večer Spolku lékařů

Spolek lékařů v Olomouci a III. interní klinika – nefrologická, revmatologická, endokrinologická FNOL a LF UP pořádají další z přednáškových večerů, tentokrát na téma *Biologická léčba revmatických chorob a monoklonálních gamapatií* (garanti prof. Vlastimil Ščudla, CSc., prof. Pavel Horák, CSc.). Koná se **ve středu 30. listopadu od 16.00 hodin v prostorách Teoretických ústavů LF UP.**

Literárněvědná společnost,
pobočka Olomouc, zve na přednášku

Fenomén Viewegh

Prosloví ji Mgr. Miroslav Balaščík, Ph.D., (FF MU Brno) **30. listopadu v 18. 30 hod.
v posluchárně č. 11 Katedry bohemistiky FF
(Křížkovského 10, zadní trakt, 1. patro).**

Ústav pedagogiky a sociálních studií na PdF pořádá IX. ročník mezinárodní konference studentů doktorských studijních programů v oboru Pedagogika

Aktuální problémy pedagogiky ve výzkumech studentů DSP IX

1. prosince v prostorách Pedagogické fakulty UP Účastníci mohou participovat i na metodologickém semináři, který proběhne 30. listopadu. Podrobné informace na www.pedagogikadsp.cz.

Evropský antibiotický den: přednášky pro veřejnost

U příležitosti Evropského antibiotického dne, který byl ustanoven Evropským centrem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) na 18. listopad, pořádá Ústav mikrobiologie LF UP blok přednášek určený širokou veřejností. Jeho cílem je přiblížit problematiku bakteriální rezistence a osvětlit, jak může jednotlivec ovlivnit negativní trend nadužívání antibiotik. Současně bude Ústav mikrobiologie LF poskytovat informační letáky v prostorách Teoretických ústavů LF a kolejí. Přednáškový večer se koná **v malé posluchárně Teoretických ústavů LF 7. prosince od 16 hod.** Představí se přední český odborník na antibiototerapii prof. Milan Kolář, doc. Jan Bardoň, Vendula Husičková a Magdaléna Chromá. (Více informací viz www.zurnal.upol.cz.)

Akademik sport centrum UP zve všechny děti a vnoučata zaměstnanců UP na novou

Mikulášskou show

**1. prosince od 17. 30 hod.
Dům armády (tř. 1. máje)**
Přihlášky a informace

na tel. 585 636 451-2, e-mail: asc@upol.cz.

Posluchači UP představili v Londýně mladé české voliče

Young People in Public Leadership Debate – takové bylo téma, které společně zpracovala formou posteru čtveřice studentů a studentek z Olomouce a Londýna a představila jej na výroční konferenci International Leadership Association (ILA), jejíž 13. ročník se letos od 26. do 29. října konal v Londýně. Stěžejním tématem letošního ročníku bylo symbolické One Planet, Many Worlds.

Zatímco Mgr. Filip Šimeček z Katedry politikologie (FF) a Mgr. Kamila Banátová, doktorandka managementu ve školství (PdF) představili studentské volby 2010 v České republice a pomocí klipu Přemluv bábu se pokusili vysvětlit, co během voleb 2010 ovlivnilo myšlení mladých, Karol Ander (KPES FF UP) se společně s Mariou Jevstafjevou z London Metropolitan University zaměřili na politické názory mladých Britů. Úspěch studentů je o to větší, že projekty, které se měly na letošní konferenci objevit, byly vybírány s velkou pečlivostí prostřednictvím nezávislé výběrové komise. Olomoučtí studenti se také zapojili do organizace konference coby dobrovolníci.

Velký dík patří rovněž PhDr. Ivaně Mrozkové, která studenty koordinovala a zároveň společně s Kisuk Cho z Jižní Koreje a Johnem Raymentem z Velké Británie vystoupila se svým příspěvkem v panelu mapujícím současná sociální a politická hnutí ve světě.

Účast studentů byla částečně hrazena z projektu ESF Inovace komunikativních dovedností v angličtině. *-fš-, foto archiv studentů*

Lekce tvořivé dramatiky v semináři České drama 20. století

Studenti třetího ročníku učitelství českého jazyka a další zájemci měli 31. října příležitost zažít na vlastní kůži lekci z nabídky programů prevence rizikového chování na druhém stupni základních škol. Hosty v semináři České drama 20. století byli lektori olomouckého Sdružení D Pavel Němeček a Jana Turčanová, kteří se studenti prošli lekcí „Outsider, aneb Jak z toho ven“ zaměřenou na téma šikany. Studenti si vyzkoušeli metody a postupy tvořivé dramatiky, na níž jsou programy Sdružení D založeny. Vžívali se do rolí jednotlivých aktérů příběhu rozbujelého šikany vycházejícího ze skutečné události popsané významným tuzemským odborníkem na šikanu Michalem Kolářem. Pro potřeby semináře doplnili lektori lekci o metodické a didaktické poznámky. Z průběhu semináře bylo zřejmé, že tento typ práce studenty zaujal a probudil v nich kreativitu v běžných hodinách nevidanou. Doufejme, že podobné projekty se stanou častým obohacením výuky a že se s lektory Sdružení D budou studenti setkávat i v budoucnu, na příklad v programech zaměřených přímo na pedagogy. *-pdf-*

Studenti českých a slovenských lékařských fakult změřili síly na vědecké konferenci

Studenti sedmi českých a tří slovenských lékařských fakult se setkali v Olomouci na celostátní konferenci studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ), která proběhla 8. a 9. listopadu.

Na konferenci přijelo celkem 24 soutěžících jednotlivců nebo týmů. Všechny české a slovenské lékařské fakulty mohly nominovat po jednom zástupci do každé ze tří sekcí – teoretické a preklinické obory, klinické obory a zubní lékařství. Výkony prezentujících studentů hodnotilo 17 pedagogů zastupujících většinu zúčastněných fakult.

V nejpočetněji obsazené sekci klinických oborů získal první místo reprezentant pořádající Lékařské fakulty UP Milan Sova s prací Léčba syndromu obstrukční spánkové apnoe metodou CPAP snižuje hladinu AFABP. Mezi soutěžícími v teoretických a preklinických oborech si nejlépe vedl Jaromír Gumulec z Lékařské fakulty Masarykovy Univerzity v Brně (Nové potenciální markery karcinomu prostaty: stanovení ve tkáni

a v séru). V sekci zubního lékařství zvítězili Adam Šíma a Josef Šebek z Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové (prezentace Měření stability šroubových dentálních implantátů přístroji Osstell Mentor®, Osstell ISQ® a Periotest®). Zvláštní cenu děkana LF UP si odnesli Ondřej Volný a Jan Sklenský (LF MU Brno) za práci Anatomická studie variability rami superficiales nervi radialis ve vztahu k operačním přístupům ke karpometakarpálnímu kloubu palce.

„Letošní ročník konference SVOČ lékařských fakult v České a Slovenské republice považuji za velmi vydařený. Rád bych zdůraznil dvě skutečnosti – vysoký počet účastníků, a to nejen přednášejících, ale i studentů, kteří přišli podpořit svoje kolegy, a dále kvalitu prezentovaných sdělení. Jsem velmi rád, že Lékařská fakulta UP měla možnost tuto konferenci pořádat a děkuji všem účastníkům i organizátorům,“ zhodnotil setkání mladých vědců děkan LF UP prof. Milan Kolář, Ph.D.

Mgr. Pavel Kurfirst, foto Marek Otava (Kompletní výsledky na www.lf.upol.cz/)

Studenti Fakulty tělesné kultury pořádají

Studentské atletické halové hry 2011

Závodníci mohou změřit síly ve sprintu na 60 m nebo 60 m překážek, z technických disciplín se nabízí vrh koulí, skok daleký a skok vysoký. Součástí her bude i atraktivní doprovodný program a závěrečná afterparty. Devátý ročník SAHH se uskuteční pod odborným vedením Mgr. Vítězslava Pruknera, Ph.D. Srdečně jsou zváni studenti UP i sportovci z řad veřejnosti.

7. prosince v atletické hale TJ Lokomotiva Olomouc od 18 hod.

K účasti je **nutná registrace na webových stránkách www.sahh2011.cekuj.net.**

UNIVERZITA A MĚSTO

Olomoucký kraj blahopřeje Podnikatelskému inkubátoru VTP UP

Díky výborným výsledkům a technologickému vybavení vyhrál Podnikatelský inkubátor VTP UP celostátní soutěž Podnikatelská nemovitost roku 2010. Ocenění si v kategorii „High-tech nemovitost roku 2010“ převzali 1. listopadu zástupci VTP UP v prostorách Ekotechnického muzea v Praze (viz také Žurnál č. 7/21). „Vítězství v kategorii zaměřené na centra vědy, výzkumu a nových technologií je pro mne obzvláště potěšující zejména v souvislosti se snahou Olomouckého kraje o co nejvyšší možnou podporu inovativního podnikání. V rámci tohoto úsilí inicioval Olomoucký kraj vznik Regionální inovační strategie, která bude efektivním nástrojem k budování infrastruktury pro tvorbu inovací. Regionální inovační strategie, která bude efektivním nástrojem k budování infrastruktury pro tvorbu inovací. Regionální inovační strategie by měla podpořit místní ekonomiku v přechodu ke znalostní ekonomice, která vychází z oblasti

výzkumných a vývojových aktivit a transferu technologií. Velmi mne těší, že na vytváření této strategie s Univerzitou Palackého spolupracujeme,“ napsal rektorovi UP prof. Miroslavu Mašláňovi po udělení ceny za Olomoucký kraj Ing. Pavel Horák.

Investor roku a Podnikatelská nemovitost roku jsou odborné soutěže vyhlašované každoročně Agenturou pro podporu podnikání a investic CzechInvest a Sdružením pro zahraniční investice – AFI ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR. Letos se uskutečnily po jedenácté, podruhé společně. Záštitu nad aktuálním ročníkem soutěže Investor roku a Podnikatelská nemovitost roku převzal ministr průmyslu a obchodu Martin Kocourek. Společně s Podnikatelským inkubátorem VTP UP získali totéž ocenění také Innovation Park Jihomoravského inovačního centra a Forum Business Centre. *-map-*

„Jsem syn sedláka. S touto nálepkou nebylo dříve snadné vystudovat medicínu,“ říká Jan Pavlinec, absolvent LF UP, dnes zkušený americký lékař

MUDr. Jan Pavlinec absolvoval Lékařskou fakultu UP v roce 1961. Znovu byl promován v říjnu roku 2011. Po padesáti letech se společně s ním zúčastnilo Zlaté promoce LF zhruba pětapadesát jeho dřívějších spolužáků. Většina z nich má dnes za sebou padesátiletou praxi v rozmanitých lékařských oborech. Jsou to lidé, kteří za svůj dosavadní život zažili řadu nelehkých společenských změn. „Dnešní den mi hodně připomněl dny strávené na Univerzitě Palackého, které si i s mnohaletým odstupem velmi vážím,“ sdělil absolvent oboru Všeobecné lékařství Jan Pavlinec, který i dnes udržuje svou praxi na Floridě a Žurnálu poskytl krátký rozhovor:

Jak vnímáte dnešní den, svou Zlatou promoci?

Odpovím vám mírně zešíroka. Myslím si, že Lékařská fakulta Univerzity Palackého má vysokou úroveň, vzpomínám na ni vždy s úctou. Víte, můj syn nyní studuje druhým rokem medicínu v Americe a už teď si myslí, že je lékař. V Americe to ale není nic výjimečného. I když se snažíte podle přísahy pomáhat, není to v této zemi vždy jednoduché. V Americe totiž lékař nemůže přiznat sebemenší pochybení či zaváhání, neboť by se na něj okamžitě sesypali advokáti. I proto je tam každý „perfektní“. Snažím se synovi vysvětlit, že to,

že udělal pár zkoušek, z něj ještě zdaleka lékař nedělá. Říkal jsem mu: „Věř tomu, že Pán Bůh tě pokoří každý den, přestože si myslíš, že všechno víš“. Dnešní den mi pak připomněl, jak hodně si své alma mater vážím. Tady v Olomouci jsem se totiž hodně naučil.

Jak se stalo, že jste vyměnil Olomouc za Floridu?

Prof. Jiří Šantavý mne vždy směřoval k tomu, abych se hodně učil biochemii, prof. Josef Zrzavý pak totožnou aktivitu vyvíjel ve prospěch anatomie a fyziologie. Dnes můžu všem studentům – a to nejen oboru Všeobecná medicína – vzkázat, že se mi tehdejší profesorský tlak na to, abych se hodně učil, vyplatil. Když jsem totiž v Americe dělal zkoušky, byl jsem společně s dalšími o-

lomučskými absolventy lepší než absolventi z Brna a Prahy. Obou jmenovaných osobností si dodnes nesmírně vážím.

Pocházím z Javorníku a jsem synem sedláka. Věřte, že s touto nálepkou nebylo jednoduché vystudovat v době reálného socialismu vysokou školu. Pro mnohé jsem byl nepřítel socialismu, a tak jsem byl z UP málem vyhozen už po absolvování druhého ročníku. Když pak vzpomenu na pátý ročník, také to nebylo vůbec jednoduché období. Jako evangelík, který navštěvoval nedělní školu, jsem měl s tehdejšími režimem neustále problémy. Příznivci marxismu mi tehdy říkali: „Podívej se, i když jsi v pátém ročníku, tak si nemysli, že tě nemůžeme vyhodit.“

Po absolutoriu jsem chvíli působil na olomoucké neurochirurgii. Ne, že by mne i odtamtud chtěli vyhodit, odešel jsem sám. Velmi mne totiž deprimovaly tamní zoufalé dětské diagnózy. Pamatuji si, jak mi prof. Zapletal tehdy říkal: „Mluv s rodiči těchto dětí...“ Já jsem to nedokázal, a tak jsem se raději začal věnovat urologii, později břišní chirurgii. Krátkou dobu jsem také pracoval ve Zlíně a tehdy, jako nejmladší v naší zemi, jsem složil z těchto oborů atestaci. To mi bylo dvacet sedm let.

V roce 1968 jsem emigroval do Rakouska, kde jsem působil rok. Nějakou dobu jsem také pracoval na chirurgii v tehdejší západní Německu a v Anglii. Později jsem se přestěhoval do Ameriky. V současné době bydlím a pracuji na Floridě, v Pompano Beach, jako obvodní lékař. Mám kanadskou ženu a čtyři děti. Když jsem byl vážně nemocný, často jsem vzpomínal na slova své babičky, která říkala: „Kdo radosti doma nemá, po světě ji darmo hledá“. Dnes děkuji Bohu za každý den života a rád bych ještě i chvíli pracoval.

Podarilo se vám v Olomouci nyní, po padesáti letech, potkat se svými nejlepšími studentskými kamarády?

Ano. Potkal jsem se např. s docentem Luděkem Majerem, mým nejlepším přítelem, a také např. MUDr. Hoňkem...

Ptala se Milada Hronová, foto Jiří Doležel

Světlo v kvantovém světě: originální náměty i technika malby

Do 2. prosince je pro zájemce otevřena výstava obrazů matematicky, fyzicky, výtvarně a básniřky Jitky Brůnové-Lachmann, která se ve své maličké tvorbě nechává inspirovat optikou a matematickou fyzikou. Originální jsou nejen náměty její výtvarné tvorby, ale i technika malby, kterou nazývá entanglement a která jí umožňuje harmonicky vyjadřovat myšlenkové a symbolické komplexy, v nichž matematika splývá s kvantovou fyzikou, filozofií, přírodou.

Jitka Brůnová-Lachmann vystudovala matematiku a chemii na Přírodovědecké fakultě UP a dlouhodobě spolupracuje s jejím Optickým centrem.

Řada jejích samostatných výstav byla uvedena nejen v České republice, ale také v Německu, Francii, Švédsku, Austrálii i USA. Pro NASA vytvořila speciální cyklus obrazů. Udržuje četné kontakty s vědci a umělci po celém světě.

Vernisáž výstavy s názvem Světlo v kvantovém světě, pořádanou pod záštitou rektora UP, uvedl 1. listopadu vedoucí Katedry experimentální fyziky doc. Roman Kubínek, CSc.

-red-, foto Marek Otava

Využijte výhodné nabídky u Bati!

10% sleva na nezlevněný sortiment pro držitele karty ISIC

Slevu poskytuje pouze prodejna Baťa, Riegrova 1, Olomouc
Platnost nabídky od 15. 10. 2011 - 30. 6. 2012

Baťa

„Jsem rád, že se během jednoho a půl roku podařilo posílit informační strukturu univerzity a také její napojení na akademické síť nejen v České republice, ale také v zahraničí. Nové datacentrum se tak stává srdcem univerzitního informačního systému,“ uvedl při slavnostním zahájení rektor UP prof. Miroslav Mašláň.

Nová serverovna bude vybudována špičkovými technologiemi, které umožní vytváření automatických zrcadel aplikací a uživatelských dat jádra UIS a současně distribuované uložení datového archivu UP. „Jedná se o dvě podobné instalace jádra UIS, které se budou vzájemně zálohovat, tedy při poruše jednoho serveru, síťového prvku, datového prostoru v serverovně na Zbrojnici, převezme řízení univerzitního informačního systému analogický systém druhé serverovny. Obě lokality budou propojeny speciálními technologiemi pro vytvoření tzv. clusteru. Tento celek, tedy servery a datová pole v obou lokalitách, síťové propojení a speciální řízení tohoto celku bude tvořit nové univerzitní datacentrum,“ vysvětlil ředitel Centra výpočetní techniky UP RNDr. František Zedník.

Na vybudování datového centra na UP se podílelo také sdružení CESNET v rámci řešení projektu „Velká infrastruktura CESNET“. Projekt je součástí *Cestovní mapy ČR velkých infrastruktur pro výzkum, vývoj a inovace*. „Jeho cílem je rekonstruovat síť národního výzkumu CESNET2 ve velkou infrastrukturu nezbytnou pro zapojení ČR do Evropského výzkumného prostoru a umožňující mj. napojení na další e-infrastruktury popsané v ESFRI Roadmap,“ zdůraznil ředitel CESNET Ing. Jan Gruntorád, CSc.

Do adaptované serverovny byl umístěn špičkový terabitový směrovač, jenž sdružení CESNET pořídilo z prostředků projektu „Rozšíření národní informační infrastruktury pro výzkum a vývoj v regionech“. Cílem projektu je vytvořit na bázi stávající infrastruktury sítě CESNET2 kvalitativně novou informační e-infrastrukturu, která posílí a zintenzivní propojení většího množství akademických a výzkumných pracovišť v České republice. Projekt je realizován v rámci prioritní osy 3 Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI) a je zaměřen výrazně investičně s cílem posílit technologickou úroveň e-infrastruktury v regionech. „Vzhledem k tomu, že Univerzita Palackého je zároveň uzlem národní výzkumné infrastruktury CESNET2, poskytne nová serverovna také prostor pro umístění aktivních prvků sekundárního uzlu sítě CESNET2,“ dodal Ing. Gruntorád.

Z nového uzlu sítě CESNET2 bude připojena datová síť UP rychlostí až 10 Gbit/s a stejnou rychlostí budou připojena také výzkumná centra budovaná v rámci projektů VaVpI. Zrekonstruovaná serverovna, společně s původní serverovnou v budově Zbrojnice, doplněná odpovídajícím komunikačním a virtualizačním prostředím, vytvoří základní kameny pro vybudování moderního datacentra UP v Olomouci.

Stavební úpravy prostor na tř. Svobody 26 s potřebným technologickým zázemím pro datové centrum si vyžádaly náklady ve výši přes pět milionů Kč; univerzita se podílela téměř třemi miliony Kč (FRIM CVT), částkou 2 283 468 Kč přispěl CESNET. Celou rekonstrukci uskutečnila firma ELPREMO vybraná na základě výběrového řízení.

Lenka Skácelíková, foto na str. 1 Marek Otava

Desátá pracovní konference lékařů a sester III. interní kliniky

V pořadí desátá pracovní konference III. interní kliniky organizovaná ve spolupráci se Spolkem lékařů JEP v Olomouci, která se konala 14. října v kongresovém zařízení Regionálního centra Olomouc pod záštitou rektora UP prof. Miroslava Mašláňe, děkana LF UP prof. Milana Koláře a zastupujícího ředitele FNOL doc. R. Havlíka, byla věnována aktualitám ve vnitřním lékařství. Pozvání k přednesení přednášek přijala řada významných odborníků z různých oblastí vnitřního lékařství České republiky i Slovenska. Jednání konference bylo rozděleno do sekce lékařské a sekce zdravotních sester, které probíhaly paralelně.

Po slavnostním zahájení a pozdravech děkana LF UP, zastupujícího ředitele FN a koordinátora setkání prof. Vladimíra Ščudly následoval vlastní program s úvodní přednáškou prof. Vladimíra Paličky (Hradec Králové), který hovořil o personalitě medicíny a jejich praktických dopadech do řady klinických oborů. V další části zazněla sdělení prof. M. Penky (Brno) o současných principech antikoagulační terapie, prof. P. Dítěte (Brno) o chorobách spojených s imunoglobulinem 4 aj.

V další sekci vystoupil např. prof. J. Rovenský (Piešťany) s referátem o současných léčebných postupech u systémového lupusu či prof. P. Horák (Olomouc) s přednáškou o diagnostice a léčbě revmatoidní artritidy.

Závěrečný blok byl věnován kazuistikám, které přednesli lékaři z pořadatelské kliniky. Byly prezentovány reálné případy, které lékaři kliniky v uplynulém období řešili a které jsou z pohledu odborné veřejnosti zajímavé či neobvyklé.

Střední zdravotničtí pracovníci debatovali o endokrinologické, revmatologické a nefrologické problematice, diskutovali o plazmaferéze, cévních přístupech či o nežádoucích účincích chemoterapie.

Konference, které se zúčastnilo 70 lékařů, 30 studentů a 90 sester z olomouckého regionu, naplnila své hlavní cíle, kterými byly zejména pohled na současná žhavá témata ve vnitřním lékařství a možnost setkání nemocničních a terénních lékařů a středních zdravotnických pracovníků.

Prof. Pavel Horák, CSc.

Na padouchy (nejen) v divadelních hrách upozornil prof. Hilský

Přední český překladatel Shakespearova díla, prof. Martin Hilský, v aule FF UP „představil“ významné Shakespearovy padouchy: na základě úryvků z Shakespearových dramát charakterizoval hlavní tři typy zloduchů, na které můžeme snadněji, než si myslíme, narazit i v dnešní době. Fascinující přednášku s názvem „Geneze zla: Shakespearovi padouši“ si přišly 3. listopadu poslechnout desítky zájemců nejen z univerzity, ale také z řad veřejnosti.

„Profesor Martin Hilský přijel do Olomouce v rámci programu Týdne vědy a techniky, na kterém se podílela také British Council. Loni byl o jeho přednášku velký zájem, proto jsme

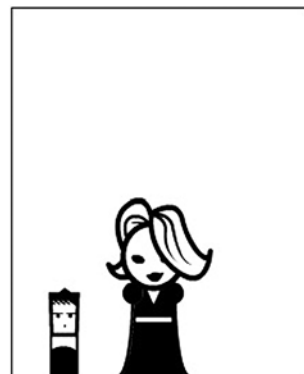
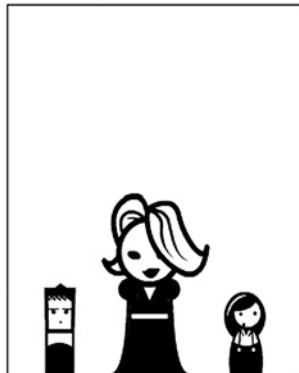
pozvání zopakovali. Pan profesor přijel velmi rád, považuje publikum v Olomouci za velice vnímavé,“ uvedl Mgr. Martin Štěrba z Britského centra KUP.

Překladatel, esejist a profesor anglické literatury na Univerzitě Karlově Martin Hilský přeložil v roce 1984 do češtiny *Sen noci svatojánské*. Od té doby pracoval na více než 20 překladech Shakespearových her. V nakladatelství TORST vydal ve dvojjazyčné edici *Sen noci svatojánské* (1996), *Sonety* (1997), *Kupce benátského* (1999) a *Hamleta* (2001). Je nositelem řady ocenění. Prezident republiky Václav Klaus jej 28. října 2011 vyznamenal Medailí Za zásluhy o stát v oblasti kultury a školství. Den předtím obdržel z rukou ministra kultury Státní cenu za literaturu a překladatelské dílo. Je laureátem Jungmannovy ceny, ceny Toma Stopparda udělenou Nadací Charty 77 a Výroční ceny Nadace Českého literárního fondu. V roce 2001 ho královna Alžběta II. jmenovala čestným členem Řádu Britského impéria.

Tyden vědy a techniky je nejrozsáhlejší vědecký festival v České republice. Koná se každoročně v listopadu, letos se uskutečnil 11. ročník.

-lsk-, foto -mo-

Knihy ve zkratce

Autor: Jindřich Juráš

(William Styron: *Sophina v ložnici*)

